

Nr. 7.
An. XI.
1897.

Gherla
Aprile
1.

FAMILIAR

DIURIU BELETRISTICU SI ENCICLOPEDICU LITERARIU.

Strad'a Carmen Sylva.

— ROMANU. —

(Urmare.)

VIII.

Dimisiunea.

„A-a-a-a-i auditu?!“ gângavi cassarulu Lastic, „Cseh a datu falimentu.“

„Nici nu cunosc acésta firma,“ respunse ajutoriulu seu Smaltiu, unu locotenantu in retragere, căci domnulu Nicolici fusese inlocuitu cu acestu personagiu.

„N-u-u-u o cunosci? girant'a presiedintelui nostru Gaspar Pucle!“

„Adeca presiedintele nostru a subsemnatu pentru Cseh et Compania.“

„Ba nu, Cseh et compani'a au subsemnatu pentru domnulu Pucle.“

„Asiá dar' va schimbá subsemnatur'a falimentata cu alt'a si pace.“

„Bine dicit!“

„Nu-ti spuneám eu, că desi omu de arme, am mare talentu financiaru!“

„Va fi dieu.“

Functionarii cassei amutira de-o-data, căci intrase domnulu Gaspar Pucle presiedintele bancii, căm palidu si căm agítatu dar' cu aplombulu pre care 'lu aretá totu-de-a-un'a faciá de functionari.

„Am venitu cá se schimbu acceptele mele cele cu subsemnatur'a Cseh et compani'a, care a falimentatu,“ disé elu incându-se cá de vre-o două ori până ce terminá fras'a.

„Î-i-i-i-ndata. Te rogu d.-le Smaltiu,“ — apostrofá elu apoi pre ajutoriulu seu de cassa si locotenantu in retragere, „p-p-p-poftesce încóce pre domnulu directoru.“

Smaltiu intrá in cabinetulu directorialu, dar' se întorse indata:

„N'a venitu inca,“ disé elu.

„La diece si n'a venitu inca,“ făcú domnulu Pucle.

„P-p-p-poftesce pre domnulu siefu-contabilu lociitoriu directoru.“

„Toctmai cum dorisemi si cum o căm prevediusemi,“ 'si disé Pucle. „Directorulu a plecatu. Voiu avé de-a face cu noulu contabilu, omu mai neesperimentatu.“

Preste puçinu Smaltiu veni cu Traianu care si elu pariá buimacitu.

„Scii de falimentulu Cseh et compani'a,“ 'lu întrebá domnulu Pucle cu vócea căm nesigura.

„Da, mi-a spusu domnulu directoru care m'a insarcinatu a predá acést'a a s'a cerere de congediu.“

„Congediu?“ făcú Pucle, apoi adause in sine, „bine că lipsesce, căci elu mai curéndu decâtu oricine m'ar' fi potutu banu.“

„Déca i dai congediulu . . .“ reluá Traianu.

„Pe cinci dñle cătu cade in competinti'a mea bucurosu,“ se grabí a díce Pucle.

„Atunci totu-o-data incuviintiezi dar' intrarea mea in functiunile lui . . .“

„Da, — negresitu!“

„Poftimu dara, binevoiesce a intrá in cabinetulu directorialu.“

Presiedintele Pucle uimitu de tonulu formalu a lui Traianu, care nu-i poteá placé nici decum

sub impregiurarile in care se află, merse in dîsulu cabinetu unde intră si Traianu dupa elu.

Lustic cassariulu audfise si elu că directo- rulu preste puçinu va trebui se-si parasésca pos- tulu si cu tôte că dupa regulamentul bancii sie- fulu-contabilu dupa timpu eră totu-odata loctfitoriu- directoru, totusi sperase că de astadata se va face esceptione si că pre unulu care eră mai betrânu 'lu voru inaintă la postulu de directoru, fâra că se fi trecutu priu functiunea contabilitatii la care nu se pricepeă de locu.

Vediëndu acumu că Traianu dupa cum dîcea elu, 'si arogase postulu tam nesam eră amaritu si incepù cãtra Smaltiu :

„Este in contr'a regulamentului că directo- rulu se primésca cambii, ele trebuescu prezentate la cassa . . .“

„Mai ântâiu domnulu Traianu Mistrelu nu este directoru,“ dîse Smaltiu.

„Dar' nici loctfitoriului-directoru séu siefului- contabilu nu-i este permis . . .“

„Apoi,“ continuă Smaltiu in replic'a s'a fâra a luă in séma observarea cassarului, „aici este unu casu estra-ordinariu, cu vre-unu secretu la midilocu, mai scimu si noi.“

„La o banca nu este permisu că se existe nici unu misteriu între functionari“ reluă cassarulu cu o volibilitate a vócei pe care dupa-cum scimu o dobândiă totu-de-a-un'a cându eră stapânitu de vre-unu afectu.

„Aici nu-i vorba de nisce functionari simpli, ci de presiedintele si de loctfitoriu-directorulu ei.“

Cu ast'a se curmă discussiunea celoru doi functionari, căci intrase unu clientu.

„Am venitu se schimbu acceptele mele care pórtá girulu lui Cseh et compani'a, inlocuindu-le cu acelea ale firmei Ruben et Laib, éta-le cinci efecte de câte patru mii de floreni, adă-mi pre celelalte.“

Traianu pareă preocupatu, dar' nu de cestiunea acestui schimbu de efecte ci de o cestiune mai grava pentru elu, căci fâra a face vre-o obiectiune, luă portofoliulu cu cambii din cass'a directoriala in care se află si a căroru chei le primise dela directorulu Fluc, plecatu in congediu, scóse din elu cambiile cu subscrierea Cseh et compani'a si le inlocuí cu cele aduse.

Domnulu Pucle asistase la acésta operatiune cu o incordare febrila si peptulu seu se dilatà in unu suspinu de usiurare, cându Traianu i intinse cambiile cu subsemnatur'a cea falsa a lui Cseh et compani'a, pre care le luă si le puse mototolite cu mânile tremurânde in buzunariu.

„Poftimu,“ i dîsè Traianu cându i intinse cambiile.

Eră si elu emotionatu dar' inca nu cuuóscemu bine caus'a emotiunei s'ale.

In acelu momentu Lustic deschise usi'a si vîrîndu capulu priu crepatura dîsè:

„Domnule loctfitoriu-directoru, se poftesci cu cheile, că se deschidemu cass'a cu banii.“

„Cum a tresaritu si câtu eră de buimacitu,

ce va fi avêndu,“ 'si dîsè elu inchidiëndu usi'a, căci Traianu cu unu gestu de nerabdare i strigase: „vinu indata!“

„Domnule presiedinte,“ adause elu apoi adre- sându-se cãtra domnulu Pucle, „te rogu se pri- mesci dimisiunea mea!“

„Dimisiunea,“ făcù acest'a miratu, „tocmai acumu cându ai se implinesci dóue posturi.“

„Domnulu Fluc,“ reluă Traianu, „a dîsu că nu va lipsi mai multu decãtu dóue, trei septemâni, timpulu necesaru pentru a se duce la Barmen si a se înrórce de-acolo, unde spera că rudele s'ale 'lu voru imprumutá cu banii trebuintiosi pentru plat'a detoriei s'ale la cass'a Cseh et compani'a.

„Sperantia desiérta,“ făcù Pucle

„Si de óre-ce,“ continuă Traianu, „têmpulu de denuntiare fixatu in decretulu meu este de patru septemâni, domnulu Fluc se va întórcè pâna la plecarea mea . . .“

„Ai vre-unu cuvêntu pentru acésta dimisiune neasceptata.“

„Am!“ replică Traianu, dar' acestu cuvêntu nu-lu sciá nimeni si nici că avé se-lu afle vre-o- data cinev'a. Elu gasise deci alta cauza si-si moti- tivase cu dîns'a abdicerea s'a cuprinsa in peti- tiunea cãtra consiliulu de administratiune a banței, pre care o scóse acum din buzunariu si o depuse in mân'a presiedintelui.

Domnulu Pucle priu culanti'a ce aretase Traianu la schimbarea cea fatala a cambiiloru eră in acestu momentu preveaitu in favórea lui, deci pâna a nu ceti petitiunea i dîsè:

„Ti repetu inca odata, că fórtè reu ti-ai alesu momentulu dimisiunei. Gândesce-te si soco- tesce-te inca, ér' eu me facu că si cându nu asiú fi primitu acésta hârtie.“

Si cu aste voi se-i dea inapoi petitiunea.

Traianu făcù unu pasiu inapoi.

„M'am gânditu si resgânditu,“ 'si dîsè elu, „dar' nu potu se mai stáu in acestu orasiu unde lumea 'si bate jocu de mine . . .“

Sub lume, firesce, intielegeá pre Corali'a despre care presupuneá că numai din batjocura i aretase ieri la feréstra inelulu de logodna.

„Ei bine nu-ti iái inapoi petitiunea?“ repetă domnulu Pucle.

Acum intră si vice-presiedintele Laib, care eră de rîndu la censura si care afase dela cassariu, — căci trecuse prin odaí'a de cassa, — că domnulu presiedinte venise se preschimbe acceptele devenite in suferintia prin falimentulu Cseh et compani'a, si ca loctfitoriulu-directoru ar' fi efectuatu dejá acésta operatiune.

Impartasfrea cassariului semêná prea multu a denuntiare. Laib intielese ast'a indata si se cãm ingrigiá, căci ajunse in o positiune delicata.

Eră silitu se deschidia vorba despre multu pomenit'a schimbare de subsemnaturi, dar' totu-o- data nu-i eră permis, că se audia façia de mar- tori, că nóuele accepte pórtá girulu cassei s'ale, căci in asemenea casu séu ar' fi trebuitu se con- teste indata ace'a subsemnatura, séu se o recu-

nósca de adevărata și ast'feliu se sè lege că-si-cându ar' fi subscrisu elu însusiu.

Dar' ovreiulu dracului gast iudata o poteca de scapare, căci éta ce a dîsu cătra cassariu, care acceptá cu o ôre-care satisfaciune respunsulu seu.

„Firesece,“ astea fura cuvintele vice-presiedintelui Laib, „cà cambiile aduse astadi de domnulu presiedinte in schimbu se voru censurá, inse in septemân'a viitóre, căci in ast'a este și domnulu presiedinte de rëndu la censura, și nu-si póte accordá credite.“

Dupa ce rostise aceste cuvinte intrase in cabinetulu de censura. Acum se aflá fația cu Traianu și cu Pucle, dupa-cum scimtu tocmai in momentulu in care acestu dia urma esclama: „ei bine, nu-ti iái inapoi petitiunea.“

„Ce feliu de petitiune?“ întrebá Laib, care se profitá cu placere de acésta ocaziune cá se ocolésca cestiunea cambiiloru.

„Inchipuesce-ti domnule vice-presiedinte, d.-lu siefu-contabilu voiesce se-si dea dimisiunea, tocmai acum cându a plecatu directorulu Fluc.“

Laib erá surprinsu.

„Din ce cauza voiesci se ne parasesci, se adresá elu cătra Traianu stapânindu-si uimirea.“

„In petitiune mi-am espusu motivele,“ replicá amiculu nostru pre scurtu, căci i-erá síla de esplicari in acésta cestiune neplacuta.

„Bine, vomu ceti petitiunea,“ făcú Laib atinsu de bruscheti'a contabilului.

Traianu esí.

„Te rogu, dà-mi petitiunea se o cetescu,“ dîsè vice-presiedintele cătra presiedinte.

Pucle i-o dete.

Dupa ce o percurse ovreiulu, o aruncá pre mésa esclamádu:

„De asta-data m'am insielatu. Credeám cá are caracterulu lasatoriu aiu tata-seu, dar' este tiantiosiu, audi colo, ne vorbesce de conditiuni.“

„Ce feliu?“

„Dîce cá noi i-am fi pusu o multîme de conditiuni pre care le-au implinitu și staruesce a le implini cu cea mai mare sântienie, elu inse unu singuru lucru ar' fi conditionatu!“

„Asiu vré se sciu, ce?“

„Cá se-i predamu registrele bancii in buna regula.“

„Ei bine, si...“

„Sustiéne cá nu i-s'a predatu nici unu registru.“

„Fatalu...“

„In adevéru lucrulu nu prea este placutu, déca caus'a dimisiunei s'ale ar' petrunde in publicu.“

„Si-apoi... s'a aretatu atátu de facilu fația de acceptele mele pre care le-am preschimbatu astadi, dându...“

„Nu este acum vorba de acésta transaciune,“ 'lu intrerupse Laib, care voiá se evite ori-ce mentiune a conventiei s'ale la plastografi'a lui Pucle, „transactulu care de buna séma va remâné unu actu pasageru, căci la scadentia vei plati acceptele, nu-i asiá?“

„Negresftu! Da, este siguru cá pâna atunci voiu realisá actiunile bancii de schimbu, care au ajunsu dejá la 300 și voru ajunge negresftu la 400 mâne, poimâne...“

„Culca-te tu pre urechi'a acei'a,“ 'si dîsè Laib, „hârtii de 80 se ajunga la 400, dar'... tréb'a t'a,“ 'si incheiá elu monologulu și continuá vorbindu cătra Pucle

„Si eu credu in acésta urcare și suntu de parere, cá pâna la implinirea terminulu de denuntiare a contabilului afacerea d.-t'ale va fi regulata; cu tóte astea inse va trebui se staruimu pre lînga Traianu Mistrelu se-si retraga acésta dimisiune, se reguleze registrele si-apoi...“

„Apoi?“ întrebá Pucle, a cărui inteligentia nu erá din cele mai sprintene.

„Apoi!“ făcú Laib, „scii d.-t'a vorb'a mea am eu acu pentru joculu fie-cărui'a.“

Pucle zimbí, dar' faci'a s'a nu se inviorá sub acestu zimbetu, ci se intunecá.

Venindu si alu treilea censoru 'si vediurá de tréba apoi plecara.

Cându trecura prin localulu cassei, domnulu Lustic avú indraznel'a a se adresá cătra vice-presiedintele bancii întrebându-lu:

„Ai vediute acceptele aduse de domnulu presiedinte?“

Vice-presiedintele audise prea bine acésta întrebare, totu asemenea și presiedintele Pucle, amêndoi tresarira și amêndoi se prefacura cá-si-cându n'ar' fi audftu nimicu, căci esira fâra de a reflectá la întrebarea cassariului.

„Ce va fi vrëndu betrânulu,“ siopti Pucle spariatu la urechi'a lui Laib, cându ajunsera in coridoru.

„Si-a datu si elu dimisiunea,“ replicá ovreiulu cu unu zimbetu satanicu.

In localulu de cassa inse betrânulu Lustic dîsè cătra Smaltiu:

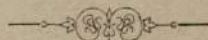
„De ce nu-mi va fi respunsu domnulu vice-presiedinte?“

Smaltiu opiná:

„Nu sciu, căci nu me privesce, fă si d.-t'a cá mine: nu te amestecá in afaceri cari nu te privescu, — acésta devisa trebue se si-o însusiésca orice omu dela finantie.“

(Va urmá.)

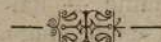
TEOCHAR ALEXI.

La mórtea nepotiei mele Cecili'a.

Cum floricie'a printre verdétia,
Cum plânsulu noptii in deminétia
Disparu indata la a.rigu vëntu —
Ast'feliu trecutám eu pre paméntu
Ilusii, amoru, totu disparú
Cu-a mea credentia te-ai dasu si tu...

PAULIN'A C. Z. ROVINARU.

Barbu cobzariulu.

— Novela originala. —

Pre hotare vremuiá aspru. Vântulu siuerá, ér' de pre ceriulu posomoritu picáu fulgii de néua, cá biciuiti in tóte pãrtile.

Catunulu erá aprópe nevediatu, miclele bordee, afundate in pamentu, se aretáu numai cá nisce dâmburele, sub valulu troianului albu. Susu stele nu sclipiáu, josu marele pustfu erá inviuiatu numai prin urletulu lupioru iufamêadfti.

Colo inse, la marginea ce dà in codrulu caruntu, la cea din urma coliba s'a destupatu intrarea pentru fumulu gramaditu de-asupr'a putregaiului, ce abiá mai vâlvaia o radia. Ast'a inse fû destula, spre a fi prinsu de agerulu ochiu a unui calaretu, ce-si perduse calea.

Ajunsu aprópe lu-atacã unu câne, in a càrui latratu prepuitoriu se ivi o figura barbatésca, pricepêndu de locu, cá vre-unu caletoriu cërca odihua pentru nópte. — Poftindu-i ajunsu bunu, lu-conduse in miserulu scutu cu ace'a inima ospitala, ce este propria tieranului romãnu. A gânditu cá este veciuu din satu, întârdiatu pre la têrguri — cãci vai! erá taria de vreme. Multele resvratfiri a boieriloru din tiéra, fãcura de nu mai sciáu bietii ómeni, cum se incurce cu biét'a viétia...

Inse la lumin'a siovainda s'a spaimêntatu, vediêndu cá óspele seu erá de totu altu cine. Aveá portu strainu — cá m cenusfu in panura, ér' o sabie incordata incingeá cu multa fala aparint'ia lui voinicósa.

Nepatítulu tieranu nu sciá acum încãtrãu si pe unde? S'ar' fi fãcutu micu, si-ar' fi intratu in vre-unu siorecasiu, atãtu 'lu zapacise vedeni'a ast'a. De cându resufla in lume, afara de chir Manolache cârmuitoriuu mosiei — elu nu mai dãduse cu ochii de fiintie asiá sumetie. Apoi pârlitulu cá clacasiu, duceá fric'a ori-cãrui veneticu.

Acest'a a buna-séma dupa infaçisiarea-i marétia, erá mai multa — dóra atare slusbasiu ce se jóca cu dahuri omenesci, cá vântulu cu plév'a. Trebuiá se-lu întêmpine, iuse cum?

Se uitá de vre-o câteva ori róta pre la paretii inegríti, spre a dá de unu locu mai vrednicu de acestu óspe inaltu — dar', seracia erá in midiloculu tindei, pe vétra si pre grinda erá si in unghiuri unde pre nisce paie coperite de straie dormiá o femeia slabita si nisce copilasi dintre cari unulu incepù a plânge.

„Boieriu mari'a t'a! — disè tieranulu cá inadusitu — totu ce potu dá este foculu si nisce paie de odihua. Sum sermanu, n'am alta avere decãtu mânile cu care câscigu hran'a copilasiloru...”

— Si esti indestulitu cu viét'i'a acést'a? — întrebã strainulu domolu, încãtu apucase inima tieranasiulu nostru.

„Indestulitu boieriule! Mosi de mosi au traitu mai biue cá mine — dar' au fostu si vremuri mai bune, mai cu belsiugu. D'apoi se fiu nu

mai sanetosu si cu lucru; D.-diu nu va uitá nici de mine, nici de copilasii mei . . .

— Si câtí ai prietine?

„Pãna mai pe la postu aveám siese copile, acum am si unu baietielu, pre care sfiutii se mi-lu tiena! audi numai cum striga de tare, — a buna sém'a are se iese din elu vre-unu cântaretu vestitu!

Caletoriulu surise. Pe semne nu erá pamênteanu, cãci gól'a miseria i desceptã compatimirea, ér' fericirea tieranului — admirarea s'a.

— Vorbesce mai incetu! sioptí elu — nu asiu vré se se descepte nime. De odihua n'am lipsa, ci se-mi spuní pre unde se dáu mai dreptu de mosi'a „Petresciloru?”

Omulu se imbiã cu dragu alu calauzi, caletoriulu inse nu primí. „Acestu bietu tieranu” — disè elu, „posiede intru adevèru o inima cum in desiertu vomu cercá la boierimea astei tieri nenorocite . . .”

'I spusè dara cu gur'a pre unde aveá mai aprópe, netedí calulu ce rodeá zabrelele, apoi redicã scariti'a, ér' sprintenulu voinicu sari fãra a o atinge — lasându-i in mâna mai multe monete, ce romanulu desí amarítu nu tiéneá dreptu a le fi câscigatu . . .

Strainulu inse pricepù, si aplecatu la o fapta buna întrebã: „cum 'ti chiama miculu baetielu ce-ti trimise D.-diu?”

„Boieriu domniat'a! suntemu departe si duhovniculu nu póte vení, cãci scie cá nu am stare se daruescu sfântulu schitu cu multu . . .”

— Ei bine! ná pungulit'a ast'a, botéza miculu cu numele Barbu, si cându a fi crescutu, mergi cu elu la mosi'a Jazului, si-lu aréta boieriului.

Abia cuprinse tieranulu soli'a, cându 'si perdù óspele din ochi, — si la ventulu ce-i isbiá ometulu in façia remase audiêndu numai tropotulu têmpitu in departe.

Multa vreme si-a framêntatu elu crierulu, cá cine poteá fi boieriulu ce-i cinstise galbinii? Audise de toti câtí eráu giuru de cale de patru díle — audise cá suntu din vitie vechi, cá suntu bogati, putredi de bogati, dar' audisè cá nu cunoscó mila cu seracii. Si mai cu séma se vestise de boieriulu Jazului, cá in vremea de trista pomenire! cându cium'a prepadise vitele — elu injugase ómenii mosiei, la pluguri si tovari.

„Nu este altucum muiere! diceá elu totu-de-a-un'a — a fostu ursoiulu; si pentru-cã Barbulu nostru va fi omu mare, s'a aretatu mãndru, pre calu si cu galbini! . . .

— Dee D.-diu! oftã mam'a din greulu sufletulu, cá o se betrãnimu si noi omule, n'am mai poteá lucrá si încãtrãu atunci? — — —

Siepte ani au sboratu cá in visu. Fericirea tieranului nu s'a tulburatu in nimic'a; seracu a fostu, seracu si este — dar' elu se uita la obrazii cei rumeni a lui Barbu cu fãlosie si cându vèseli'a baiatului sburdá sub ceriulu intinsu prin tufsiulu codrului imitãndu cântulu paseriloru gândiá:

Mic'a ziditoria.

„Barbulu meu o se fia cântaretu vestitu, o se capete baii multi, o se-si cumpere si caftanu de boeria cà-ci ce scii! nu de-a geab'a mi-lu daruf D.-diu cum asiu dîce invelitu in galbini!...

Barbu erá tocmai de anii ce-i pritisese ursoiulu. Tatalu seu a totu muncita si numeratu dîlele — inse panà-acum abia cîscigase mînecele cîmasiei in care aveá se-si presinte fiulu inaintea maritului boierulu.

Intr'o deminétia pâna a nu mijî de diori si pâna invértira in tóte pârtile gatel'a lui Barbu si pre elu intr'éns'a — tatalu seu 'si táia din alunisiulu marginasiu o botica sdravenióra, si amenoi pornira pre cale.

Cu friguri in óse s'ar' fi dusu tieranulu, déca nu-i istorisiáu, cà la mos'ia Jazului nu mai duceá cîrm'a boierulu betrânu — adeca gróz'a clacasiloru, ci fiulu seu, omu pe câtu de luminatu pe atátu de bunu si induratu cu ómenii de rëndu.

Trei dîle au mersu ei si atunci se ivi cas'a domnésca cá o pasere de munte, ér' miculu Barbu întrebá de ea, cá despre o minune din basmu.

„Vedi asiá locuescu bogatii! asiá vei locui si tu, i-a disu parintele, încátu elu strigá un'a asiá, cà o biata gaitia ce sburá de-asupr'a loru 'si scapá prad'a din ciocu.

— Cátu e de bine a fi bogatu — respunsé Barbu. Dar' si-a pierdutu pré timpur'a bucurie, pomenindu-se in curtea ingradita, si plina de caseni. — S'ar' fi intorsu la colib'a de lînga codrulu prin care saltase de atâtea ori, singuru numai cu voi'a lui; s'ar' fi intorsu — dar' numai poteá. Tatalu seu fâcuse dejá o tamaiere si-i porunci se sarute si elu mân'a boierului, ce tocmai se asiediá sub prism'a incungurata de lozele unei vitie de vîia.

Numai pe furisiulu s'a uitatu tieranulu la boierulu, si a aflatu cà ursoiulu si elu e totu un'a si ace'asi fiintia. Inse cum s'a uimitu de brazdele trase pre fruntea cea inca tînera, si de sbârcitur'a afunda de pre lînga buzele boierului? Cu capulu n'ar' fi crediutu elu, cá soiu de ómeni cá est'a se scie ce suntu suferintiele.

Altcum erá cu boierulu. Elu nu l'a recunoscutu, dar' si-a adusu aminte de ace'a nópte cându portá o primavéra de nadejdi in peptu; 'si aduse aminte si de diu'a ce a urmatu acelei nopti. Atunci, oh! atunci vediusé ântâi'a óra pre Saffic'a rumenindu sub ochii lui — pre ea carea devenindu-i soçia iubita l'a lasatu in curëndu pre elu si pre mic'a-i copila — redicându-se cá unu serafu la tronulu cerescu.

Cá o radia doiósa se strecurara astea in gândulu boierului, in farmeculu loru cerëndu pre Barbu, se-i pórte grigi'a pe viétia.

Dar' adevératu, nici baiatulu nu-i placú reu. 'I siedeá bine timid'a espresia cu carea stateá inaintea lui, inse fara a-i perî ager'a cîutatura cu care cuprindeá tóte.

„Nu-ti fie greu omule! — a graitu boierulu, tu vei fi totu tat'a lui, eú grigiescu numai se iese din elu flacău harnicu si cinstitu.“

Neobicînuit'a omenia de care dáduse tieranulu lu-râpi cu gândulu la cei de-a-casa, si cându vrú se multiamésca boierului, i se rupse si gândulu si vorbirea prin strigatulu unei copilitie, ce alergá cu perulu fluturându in bori dupa o caprióra.

Barbu tieranulu perduse acum si cea din urma sfiire. Cerbi, caprióre si alte selbatacimi eráu prietenii lui cei mai buni. — Puse dar' iute mân'a la gura, siuerându un'a pre invértite, si fugari'a veni in serituri mari spre elu.

Ast'a placú boierului — erá isteffime, si apoi cà o fâcuse dovedí indemnul a ajutá ori-cui. — Predicerea tatalui seu s'a fostu implinitu, Barbu erá cântaretu si inca cântaretu in feliulu seu.

Elu i puse întrebarea, cà ce mai scie? — Si baiatulu odata in maestri'a s'a incepú tóte cântecele paseriloru, si cu asiá deplina imitare încátu pre lînga copiliti'a ce-lu priviá uimita — se adunara mai toti casenii, mâcaindu din capu — Din ântâi'a vedere crescuse in simpat'ia si admirarea loru.

Boierulu spuse copilitiei s'ale, cà cântaretulu va remâné consoçiu la jocurile ei. Ea avuse nespuse bucurii, lu-prinse de mâna si-i dîse pre nume.

Tieranulu s'ar' fi lasatu pre genunchi si ar' fi sarutatu tivitur'a vestmêntului acestei domnitie boieresci, care se uitá la Barbulu lui, cà la unu sémenu de nému alu ei. — Pierduse inse graiulu de inmişcare — erá pré multa cinstie pre capulu lui.

„Omu buuu nu-ti fia greu — a disu boierulu voiu duce eu grigi'a cá baiatulu se te póta imbucurá la betrânetie.“

— Se traiesci boieriule! se traiesci multi ani, se poti imbucurá si pre alti multi, cum me imbucuri pre mine!

Atât'a a rostitu tieranulu, simplu cum erá elu si crescerea lui, — dar' a rostitu-o din totu sufletulu, si apoi a plecatu càtra cei'altali ai sei.

Baiatulu ce se vediu stramutatu din pusti'a coliba a seraciei, in cas'a plina de curtelnici — scifú in graba a-si cîscigá iubirea tuturoru, prin comór'a viotiunei ce aduse, si prin firésc'a aplecare a ajutá unde numai poteá. — Mai cu séma se invértiá pre lînga boierulu spre a gâci poruncile pentru lucratori de afara — încátu acest'a dându-i mici comisuni erá şorprinsu de grabirea si ageritatea cu care le faptuiá. — Resultase din astea, cà boierulu se gândi a-lu pune si la carte, chemandu pentru ast'a dela mánastirea vecina pre calugarulu Dositeiu — omu inca tîneru, dar' invetiatu si cu multa patiania, pentru care se si numerá între cei mai pretiuiti óspeti a boierului.

Barbu s'a aretatu si in ast'a cu vrednicia. Inzestratu cu minte sanetósa si fôrte rîvnitóre, nici nu a trebuitu multu timpu pâna ceti elu fara impedecare sfânt'a biblia, Alesandri'a si alte cârti de pre atunci.

Crescându cu sciintiele, s'a fâcutu minunea mosfei. Clacasi din locu si giuru care lu cunosceáu

si l'a fostu auditu mai cu sēma in marile serbatori cāntāndu si cetindu rogatiunile, dīceāu cu fala: cā Barbu este celu mai procopsitu flācāu.

Dar' nu numai in ast'a s'a aretatu vrednici'a lui. Barbu erā in josu, Barbu erā in susu. Elu respateā boieriului cu nesecata credintia si harnicia. Elu duceā grigi'a cāmpuriloru ce se intindeāu pāna undē zariāu ochii, a viiloru de pre cōstele dēluriloru si a hergheliiloru de vite imprastiate prin livedi.

Erā acum june, aveā locu de cinste la boieriu — aveā la toti, cāci dēca n'a potutu face cuiv'a bine, de reu s'a feritu. Aveā apoi si o draga de inima, tocmāi cā boieriulu — nu lasā omu in tristatu se trēca fār' a-lu māngaiā, nici nenorocitu fār' a-lu ajutā. Cu sufletulu simtiā bucuria in bucuri'a altor'a, si indestulire in indestulirea tuturor. Ce i-a mai remasu din trecutu a fostu iubirea pentru munte si codru, primul orizontu a copilariei s'ale.

Acum ru mai sārīā pe intrecute cu cerbii, nu mai nacajiā vulturii nici cā inșieli iepurii a stā locului si a trage cu urechi'a. — Din aste nu mai făceā nimicu, aci aflāndu-se singuru sēmīā cā inim'a i-se deschide, mintile i-se redica in o alta lume mai luminata, nnde intre cāntece ne mai pomenite — pre unu plaiu de flori, zariā unu āngeru suridietoriu

Portā pre nesciute o icōna draga: iubiā azurulu ceriului si fremetulu codrului, — dar' in-torceā cu doru la cas'a boieriului, unde cu fur'e a in brāu s'ideā frumōs'a lui fēta.

Mai cā crescuse cu ea — totu timpulu dintāiu l'a petrecutu in jocuri copilaresci cu ea, — dar' se uitā la ea cā la o fiintia mai pre susu de celelalte. Sumeti'a nu i-a coplesitu morala inimei, sciā elu, cā ea e domnitia, ēr' elu numai fiu de clacasia, macaru cā boieriulu l'u-tratā aprōpe parintiesce.

Si dēca Paun'a nu l'ar' fi intimpinatu nici-cāndu cu sūitele priviri a fetoriei, — dēca nici cāndu nu aru fi mersu cu elu prin bordeiele tieraniloru nepotentiosi, māngaindu-i cu vorb'a si darurile ei — de buna sēm'a si atunci ar' fi pretiuitu-o elu totu asiā.

De multe ori i-a vediutu pre ei moșnegi be-trāni cu gāndulu: cā o parchia mai potrivita nu se mai gasiā pre rotogolulu pamēntului. Si pōte cā ast'feliu au gānditu mai multi, — nici nu erā mirare, cāci iubiāu pre Barbu pentru firea lui si pentru faptele lui de lauda.

O singura fiintia erā, ce nu-lu poteā suferi. Erā boieriulu celu be-trānu — mosiulu Paunei, ce injugase ōmeni in loculu viteloru.

(Va urmā.)

EMILI'A LUNGU.

La Flor'a.

Flora, dulce copilitia! te-a cāntatu inca pre tine
Multi poeti, ce in talente me intrecu cu multu pre mine, —
Pre-alu teu capu cu gingasie pus'au diademu de stele;
Si multi tēneri pe a t'a urma voru fi suspinatu cu jale!
Ochi frumosi, senini cā gāndulu āngeriloru din seninu,
Vōce lina si placuta cā a dīneloru suspinu, —
Totu ce are sfāntu natur'a la olalta-au adunatu
Si le-au contopitu in tine, — toti acei ce te-au cāntatu
Si cu atāt'a maestrie te-au descriu incātu si eu
Celu ce nu ti-am vediutu façi'a, se te cāntu acum'a vrēu.

Dēca ochii tei suntu negrii sēu albastrii, cu nu sciu, —
Sciu unu lucru inse Flora! cā nu potu cā se-i descriu...
Par'ca-i vedu privindu spre mine cu atāt'a bunatate
Cātu sēmītescu a loru caldura, sēmītescu anim'a-mi cum
[bate.

Privescu ceriulu celu albastru, stele d'albe, māndr'a luna,
Vrēu se furu splendori din tōte, — se le-adunu tōte mpreuna
Si colorii se iāu din nōptea cea adēnc'a 'ntunecōsa
Din frumōse viorele si din diorile frumōse
Si se facu doi ochi, o Flora! ce in visurile mele,
'I zarescu sub d'alb'a-ti frunte, stralucindu cā dōue stele.

Pērulu teu, copila draga! nici odata n'am privitu,
Inse-in visurile mele fōrte adese l'am diaritu,
Cum in unde dulci se lasa pe-unu sēnu albu cā d'albulu
[crinu,

Si te-am confundatu cu-unu āngeru din alu ceriului seninu.
O! de cāte ori copila te-am vediutu in gānduri sūinte
Si ti-am adresatu pre vēnturi multe tainice cuvinte —
Totu de-a-un'a inse-in visuri erāi māndra, erāi rece,
Si-i trecutu prelānga mine cum fantōm'a noptii trece;
Inse 'n visulu celu de astadi mi-ai surisu si de-acum eu
N'affu-in lume māngaiere decātu in surisulu teu. —
Visu a fostu... dar' visu ce lasa urme dulci in calea s'a
Si de-ace'a dulce Flora! astadi vinu a te cāntā...

Erā prea din sēma-afara blāndu si dulce alu teu surisu
Decātu cā se-lu uitu vre-odata...

... O sublimu! O dulce visu!
Cāndu vei deveni aievea?!... Idealu perdutu in nōpte
Angeru petrecutu in cale de a mele jalnici siōpte,
Ai de gāndu se dāi d n aripi si se iesi cāndu'v'a'n lumina?!
Se privescu fruntea t'a alba, pērulu teu de d'alba dīna,
Se-ti vedu façi'a, se-ti vedu ochii, se te-adoru o viētia

[ntreaga
Si se-ti spunu in fericire cātu... — ah! cātu 'mi esci
[de draga!...

G. SIMU.

Plānsu si risu.

De-am plānsu — a fostu si va se fie
Prilegiu destulu; me credeti dar'
Cā celu ce jace in robie
Are si dreptu la plānsu amaru.

De-am risu — nu credeti nici-odata
Cā este firea-mi de asiē;
In viēti'a mea a fostu odata
Si-odata va si romāné.

TRAIANU H. POPU.

NOTIUNI DIN ECONOMIA DOMESTICA.

(Urmare.)

Aerisarea.

Aerul curat este un element datatoriu de viață, precum cel reu și necurat ascunde în el totu felului de bôle periculoșe și în urma cauzeza mórtea prea tîmpurie. Cîndu aerul este curat, adeca impreunatu cu 21% de oxigenu, noi sîntîm că-lu potemu respirá cu inlesnire. Oxigenulu este totu asiá de lipsa omului cá și animaleloru. În partile plantate cu flori și cu pomi, aerul este totu-de-a-un'a și mai cu deosebire în dîlele frumóse, curat și plin de oxigenu, pentru că în aceste locuri fie-care frundiulția de pomu pîna și cea mai mica esala oxigenu. Noi inspirîndu ast'felu de aeru ne sîntîm fôrte bine, ér' sîngele din noi se curat și se subțieza, pentru-cá aerul curat trecîndu prin plumâni se unesce cu materiile acelea, ce contribuescu la ingrosiarea sîngelui, și prin respiratiune sîu resuflare le aruncâmu afara. De aci urméza, cá a traí într'unu locu plantatu sîu la tíera, este cu multu mai priintiosu sanetătii nóstre, decátu în locuri fâra plântatiune sîu în orasie pré tare impopulate. De asemenea cas'a se nu fie în nici unu casu unu aparat, care se impedece intrarea aerului curat din afara, ci din potriua, pe cátu va fi cu potintia, cá se stea în comunicatiune nemidilocita cu aerul atmosfericu de afara. Totu spre scopulu acest'a salutaru vomu cáutá a departá totu ace'a ce ar' poté produce stricarea sîa corumperea aerului în odáile de locuitu, d. e. aburi, prafu, fumulu, gasuri s. a. Vomu cáutá mai departe cá locuintele nóstre nu numai inlauntru ci și în afara se sê afle totu-de-a-un'a într'o perfecta curatiune. De ace'a nu vomu suferi nici-odata a lasá se sê adune impregiurulu locuintiei nóstre gunóie, lapadaturi și totu ace'a ce ar' fi în stare a stricá aerulu. Vomu cáutá totu-de-a-un'a, cá locuint'a se ne fia spatiósa și se nu fia locuita de unu numeru pré mare de ómeni, pentru-cá fie-care locuitoriu alu casei inspira oxigenu și espira acidu carbonicu, va se díca fie-care contribue de a impučiná oxigenulu și de a inmultí în acel'asi tîmpu acidulu carbonicu. În 24 óre unu omu crescutu produce prin plumâni și pele cámu 400 litri de acidu carbonicu și preste unu litru de apa în forma de aburi. Productele aceste gazóse se amesteca cu aerulu din odaie și-lu corumpe sîu 'lu strica. La stricarea aerului în casa mai contribue și prafulu, fumulu și alte mirosuri. De asemenea, câni, pisicele iepurii, paserile și alte animale tíenute în casa inca strica aerulu fôrte tare; ba în multe locuri se tíenu în casa porci, oi, vitiei, gâini; e lucru firescu dara cá aceste obiceiuri rele trebuescu delaturate, daca ómenii ce locuescu în casa nu voiescu a deveni victime ale otravirei prin aeru stricatu și a nu se umplé de bôle contagióse ale animaleloru cum d. e. de turbare, de pantlica (vermi solitari), de marva, farciu s. a. Vomu ingriđi dara, de ventilat'a incaperiloru nóstre și mai

cu deosebire a celoru de lucru și de dormitu, — se fia cátu se póte mai desu aerisate, ce'a ce se întempla prin deschiderea usiloru și a ferestreloru, fâra a produce inse curentu de aer. Cine crede, cá deschidîndu vre-unu ochiu de feréstra deminétia și lasîndu-lu deschisu vre-o óra í-si premenesce aerulu din odaie, face tocmai cá acel'a, care ar' turná o lingurítia de apa curatá într'unu paharu plinu cu apa murdara și si-ar' inchipui cá a fâcutu ap'a din paharu buna și sanetósa. De ace'a usile și ferestrele trebuescu cátu mai desu deschise preste dí, ba inca, daca se póte, este bine, cá unu ochiu de susu dela feréstra se stea în continuu crepatu chiar' și preste nópte, pentru-cá cu chipulu acest'a odai'a se fie în continuu ventilatá și plina cu aeru curat.

În multe locuri este inca în usu urítulu obicei și multu stricatoriu sanetătii a încercá se departamu aerulu stricatu sîu unu mirosu greu din casa, prin afumarea d. e. cu tamâc, smirna, zacheru, coji de mere puse pre soba și alte midíloce desinfective. O departare completa a aerului stricatu sîu a unui mirosu greu din casa, perfectu se póte face numai prin schimbarea și improspectarea sîu premenirea aerului. La casu, cîndu n'ar' fi cu potintia a deschide usile și ferestrele, fie d. e. din caus'a frigului pré mare din afara, fie, cá se afla în casa vre-unu bolnavu, — atunci e de lipsa a-i dá aerului o potere mai energica de fumulu. Acést'a se întempla ast'felu: Turnamu preste prafu de creta pučinu otietu, pîna ce vomu vedé adeca cá nu mai fierbe. Dupa ace'a lasamu compositiunea acest'a se sê asiedie, și scurgîndu-i partea fluida, o facemu unu bulgarelu, pré care 'lu punemu de se usuca. La trebuintia turnamu preste acelu bulgarelu acidu carbonicu (vitriolu), pîna ce vomu observá, cá se redica în susu unu fumulu albu. Fumululu acest'a se respândesce iute prin aerulu din casa și desinfectéza ori-ce mirosu greu din ea. Unu midílocu nou, lesniciosu și care póte isgoní cu totul ori-ce mirosu și mai alesu a celu de tutunu, într'unu sfertu de ciasu, e celu urmatoriu:

Se íá o lampa de spirtu ce se umple cu alcohol de 90°, se incongióra fitilulu acestei lampi zu o spirala de sirma subtíre de platina inalta de 1 sîu 2 cm. Acésta spirala, care nu trebuie se fie în atingere cu fitilulu lampi, se inmóie în spirtu. Dupa-ce se aprinde lamp'a și se incaldiesce spirala de platina pîna-ce se inrosiesce, se stinge binisioru flacar'a, spirala remâne rosie și fiindu calda, activéza evaporatiunea alcoholului, care umple odai'a cu unu mirosu placutu, ce are proprietatea de a face se dispara mirosurile cele mai rele. Totu spre scopulu acest'a altii intrebuintiéza aburi de calciu clorat, acidu fenicu (carbolic) sîu otietu stropitu, pre unu taciune aprinsu. Dar' tóte aceste midíloce forméza numai o slaba încercare în aseménare cu aerisarea naturala și nu duréza, decátu numai scurtu tîmpu.

(Va urmá.)

I. DARIU.

CALETORIA IMPREGIURULU PAMENTULUI în optu-dieci de zile.

Piesa de spectaculu cu cântece, dantiuri, evoluțiuni si intrări, în 5 parti si 15 tablouri.

De A. d'Ennery si Jules Verne.

PARTEA II.

Tabloulu 5.

In numele legii.

(Salonu într'unu hotelu din Calcut'a, mobilatu englezesc si în modu practic, usi în laturi; fundulu scenei e liberu, asiá cá se vedu case din orasiu, terase s. a. umbrite de palmi si aloe.)

Scen'a I.

Fogg, Passepartout.

(La redicarea cortinei, Passepartout, care e éراسi îmbracatu în costumulu seu de caletoria, privesce pre o mésa vestmântulu celu rosii si brodatu cu auru alu Ragealei, cu care erá îmbracatu la finitul tabloulu alu patrulea.)

Passep. (î-si pune în capu bonet'a Ragealei): N'ar' mai fi pomana de elu! Abiá acum am tîmpu se me uitu cu deameruntulu la tóte lucrurile astea. Trebuie cá am fostu imposantu cá Ragea!

Fogg (întra ocupatu si pune mân'a pre dóue sabii): Incapatiénatu Yankeu mai e si Mr. Corsican ást'a, — trebuie se-i dáu acestu testimoniu!

Passep.: Pentru acést'a inse, tocmai acum l'ai surprinsu éراسi cu o impunsatura de sabia cum se cuvine, — este dejá a trei'a!

Fogg; Dar' de asta-data cá variatiune la petioru. — Unde e Aond'a?

Passep.: În odai'a d.-t'ale, stapêne, — î-si face toalet'a; si apoi nici vorba, cá aici în Calcut'a, unde multiemita Domnului éراسi suntemu între ómeni civilisati, nu póte merge încóce si încolo cá — Elen'a cea frumósa.

Fogg: Adevératu, asiá e.

Passep.: Oh, portulu europeanu o va prinde de minune, cáci în adevéru Aond'a e o fiintia încântátóre, nu e asiá?

Fogg: Nu sciu.

Passep.: Nu? Si eu î-mi iuchipuiámu, cá privescu pre mántuit'a princesa cu celu mai viu interesu, — anume în tîmpulu caletoriei spre Allahabad — pre acelu elefantu, cându ea adormise de oboséla si capulu si-lu radiemase pre umerulu d.-t'ale.

Fogg: Te-ai insielatu.

Passep.: A fostu unu tablou într'adeveru mișcatoru, cându sêrman'a se aruncá la petiórele d.-t'ale, cá se-ti multiamésca pentru-cá ai scapat-o!

Fogg: Nu-mi aducu aminte.

Passep.: Si pre cându ne scoboriámu pre calea ferata la Gange, mi s'a párutu de mai multe ori, cá o priviáí óre-cum cu adoratiune.

Fogg (întrerupându-lu): Ajunga-ti cu flécurile! — Ce faci acolo?

Passep.: Impachetezu, — suntu hainele în-naltiatului Ragea.

Fogg: Si ce vréi se faci cu ele?

Passep.: Draci'a dracului! Suntu lucrute numai în auru si în argintu, batute cu pietri scumpe, si n'asiu vré se me vorbésca cu urma de reu, de acei'a espedezu inderetu moștenitoriloru Ragealei pachetulu, cá marfa de mare vitesa.

Fogg (s'a asiediatu pre unu scaunu si si-a scosu calendariulu de busunariu): 26 Octomvrie! 23 de zile au trecutu de cându am parasitu Londr'a!

Passep. (legându cu stóra pachetulu, la o parte): Prin urmare arde aturisi't'a de lampa dejá de 552 de óre în contulu meu!

Fogg: În 57 de zile vomu fi în Angli'a.

Passep. (oftându): Inca 57 de zile! — Dar' suntemu inca în ordine cu planulu de drumu?

Fogg: Perfectu, ba inca câscigaseramu 48 de óre, — dar' éراسi le-amu pierdutu, cu scaparea ténerei dame.

Passep.: În acestu chipu nu mai e iertatu se pierdemu o secunda! (La o parte): Ce inima nobila! Si capulu cel'a secu de politístu 'lu tiéne de siarlatanu! A făcutu bine cá a stersu-o la sanetós'a la tîmpu, alt'felu l'asiu fi invetiatu se-mi cunósca améndoí pumnii! — Asiá, pachetulu e gat'a.

Fogg: Ai ingrigitu de locurile nóstre pre pachebotu pâna la Hongkong?

Passep.: Tóte suntu în cea mai buna ordine. Corabi'a se numesce „Rangoon“ si e unu minunatu fugaciu. Preste 3½ óre parasimu portulu.

Fogg (se plimba în susu si în josu): Bine!

Passep. (la o parte): Acum adres'a. (Serie) „Inaltimei S'ale Domnului Ragea, provinci'a Bunderkuud, în momentulu seu propriu.“ — Asiá va fi lamurita adres'a.

Scen'a 2.

Cei dinaínte, Aond'a (în costumu europénu).

Fogg: Ah, Aonda!

Passep. (privindu pre Aonda): Veduv'a mea, civilisatiunea 'ti siéde fermecatoriu! Ah, cându me gândescu, cá amu fostu cât'va tîmpu repostatulu d.-t'ale barbatu . . .

Aonda (merge cu bucuria spre Fogg si 'i intinde améndóne mânilé): Mántuitorulu meu!

Fogg: Speru cá, amesuratu ordineloru mele, ai avutu tóte la dispositiune, cá nu tí-a lipsitu nimicu . . .

Aonda (aretându-si costumulu): Ordinele d.-t'ale s'au esecutatu punctualu, precum vedi; d.-t'ale am se-ti multiamescu totu, libertatea si viéti'a.

Fogg: Nu mie, (aréta pe Passepartout): acestui bravu flácáu i-se cuvine onórea!

Passep.: Mie? Ce am făcutu eu? O mica mascarada, atát'a totu!

Aonda (intinde lui Passep. mân'a): Sciu eu bine, ce-ti datoiescu d.-t'ale amicululu meu!

Passep. (î-i saruta mân'a): Oh, me rogu, n'ai nici o cauza! (La o parte): Incântátóre fiintia!

Fogg (cát'ra Aonda): Suntemu în Calcut'a, — e vorb'a acum se te conducemu siguru la rudeniile d.-t'ale. Scii se ne spui, unde e locuinti'a d.-t'ale?

Aonda: Nu. Cându amu contractatu ace'a grozava casatorie, traiámu in Bombay.

Fogg: Si numele acelei familii?

Aonda: Amardill!

Fogg: Ne vomu procurá neintârduatu informatiunile necesare. (Catra Passep.): Passepartout, se cauti si se afli pre d.-lu Amardill, grabesce!

Passep.: Alergu, — dar' o facu acést'a cu inima máhuita.

Fogg: Cum?

Passep. (cu ardóre): Da, acumu vomu pierde pre frumós'a dama. Ast'a fierbe in mine, càci fára mine ar' fi fostu pragita. (Ese.)

Scen'a 3.

Fogg, Aonda.

Fogg: Têmpulu e mesuratu, Mylady, — se ne luámu remasu bunu.

Aonda: Mylady!? Pentru-ce nu me mai numesci Aonda?

Fogg: Pentru-cá — pentru-cá ace'a care stá acum inaintea mea, nu mai este Aonda. Asiá cum ai aparutu acumu, ai dreptulu se pretindi respectulu ce se datoresce unei dame in patri'a mea.

Aonda: Asiádara hainele acestea suntu care te instrainéza de mine, — mândri'a d.-tale despretiuesce recunoscinti'a unei abandonate, pre care ai scapatu-o dela mórte!

Fogg: Scii bine, cà eu...

Aonda: Da, d.-t'a singuru ai fostu protectorulu meu, — oh, nu negá! Preste câteva'a momente avemu se ne despartímu pentru eternitate; dar' 'ti juru cà in inim'a mea remâne sapatu chipulu nobilului barbatu, care mi-a redatu viéti'a!

Fogg (cu induiosiare): Mylady!

Aonda (cu voce rugatóre): Nu mai esprimá acestu cuvêntu rece!

Fogg: Aonda!

Aonda (cu bucuria): Vedi asiá, pentru d.-t'a suntu Aonda. Si vréu cá, déca-ti vei aduce aminte de mine — cându si cându...

Fogg (cordialu): Déca 'mi voi aduce aminte de d.-t'a?! Aonda, cu spiritulu voi fi lângá d.-t'a — (rece) cându si cându...

Aonda: Atunci se-ti dîci, nobile barbatu: In mare departare traesce o fiintia, pentru care mi-am pusu viéti'a in pericolu si a càrei'a recunoscintia va încetá numai de-odata cu mórtea!

Fogg (mișcatu si cu sêmtiemêntu): Aonda! — (Intrerupându de-odata): Oh, déca ar' poté se me védia clubulu!

Aonda (zimbindu): Nimenea, afara de mine, nu te vede. Oh, nu-ti fia rusfne de bunetatea d.-t'ale!

Fogg: Nu suntu bunu, suntu excentricu.

Aonda (cu duioșia): Nu sciu ce insemnéza acestu cuvêntu, dar' sciu unu lucru, déca inim'a d.-t'ale 'ti vorbesce adeverulu, atunci trebue se-ti spuna, cà in acést'a óra a despartírei, Aonda î-ti binecuvintéza numele. Remâi sanetosu — pentru totu-de-a-un'a.

Fogg (luptându-se cu sêmtiemintele): Remasu bunu! Remasu bunu, — Aonda, -- pentru... (Vede pre Corsican intrându): Corsican! (La o parte): De asta-data vine tocmai la têmpulu potrivit.

Scen'a 4.

Ce idinainte, Archibald.

Archibald (intra schiopatându si fára se observe pre Fogg si pre Aonda, se asiédia pre unu fotoliu): Acum credu, cà-mi ajunge, — renuntiu la afacerea acést'a.

Fogg (cu imputare càtra Archibald): Domnulu meu!

Archib. (uitân u-se impregiuru): Oh, scusa-me Dómna, nu te observasemi. (Se redica si face unu complimentu.)

Aonda: Nu me mai cunosci, Mr. Corsican?

Archib. (zimbindu): Princesa Aonda! In adeveru, in vestmintele acestea...

Aonda: Si d.-t'ale î-ti datorescu multa recunoscintia.

Archib.: Ah, vorba se fia, pentru vre-o dóue sdrentie de impușcaturi de revolveru ce le-am trimisu maimutieliuru acelor'a din Bundelkund, — asta nici nu merita vorba.

Aonda: Si inainte de a ne despartí...

Archib.: Nu remâi in Calcut'a?

Aonda: Ba da!

Archib.: Atunci remânu si eu! 'Mi place fórte multu orasiulu. Misieii de Indiani, ce-i înfálnescu aci, suntu celu puçinu Englezi travestiti.

Fogg (càtra Archib.): Credeámu, cà d.-t'a ai juratu se me duci la Londr'a!

Archib.: Da, intr'o lada bine mirositóre, cà mumia, legatu cu sfori de scórtia si cu ochi pusi de sticla, — dar' mi-am luatú sém'a.

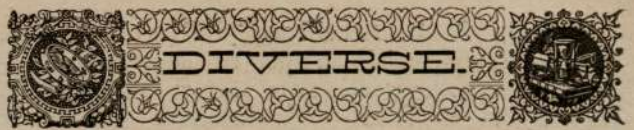
Fogg: Ah, — in fine!

Archib. (aretându-si spre baçiulu stângu): Aci o lovitura de sabia in Suez, (aretându-si spre celu dreptu) aci un'a in Bombay, — adi am primitu pe a trei'a in Calcut'a, — credu cà-mi ajunge. Unu americanu nu se capriçiaza, omulu se póte aretá „excentricu“ si in alta privintia. — Eu remânu aci, (aretându spre Aond'a): adeca noi remânemu! (Se asiédia pre fotoliu) Si speru, Mylady, cà in Calcut'a te vei sêmtí mai fericita decátu pe tronulu din Bundelkund.

Aonda: Tronulu! elu a fostu care m'a amagitu! 'Mi cugetám cà e atátu de frumosu a domuf, si acést'a vanitate copilarésca a fostu peirea mea!

Fogg (càtra Aond'a): Asiádara a fostu liber'a d.-t'ale alegere?!

Aonda: Rudeni'a mea de aci, care m'a crescutu pre mine si pre sora mea, se ruinase prin colosalele si nenorocósele s'ale speculatiuni. „Tu esti mândra, Aonda,“ î-mi dîse elu, „esti nascuta a fi domnitóre; hei bine, Rageaua te-a vediutu in Bombay si-ti cere mân'a, cà se impartia cu tine tronulu; decide-te!“ Eu, orbita de viitoriulu celu stralucitu, me vedeámu in fantasi'a mea cà princesa, cà soçi'a unui principe frumosu, apoteosatu de supusii sei, — a unui principe pre care l'asiu poté

iubi si adorá, si asiá am consêmtitu. Dupa câteav'a dñle sosira solii Ragealei cu o suita stralucita, cá se duca pre mirésa. Poporulu me aclamá si saltá de bucuria inaintea mea. Me aflámu intr'o betia de placere si de bucuria. In fine am intratu in palatulu domnitoriului si am aflatu — unu betránu tremurându, care nu mai poteá parasi patulu, in care jaceá bolnavu. — Me insielara! — Dupa dóue luni de chinu, murí printiulu si Brahmanii hotárra se me sacrífice mortii prin flacári, cá un'a ce erám veduv'a unui Ragea, dar' a cáruí soçia nici-o-data nu fusesemi.

Archib.: Din norocire i-amu purtatu de nasu pre d-nii Brahmani.

Fogg: Si la acésta nedémna rudenia vréi se cauti asilu!

Aonda: E singurulu refugiu ce-mi remâne!

(Va urmá.)

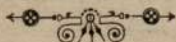

Poterea esemplului.

Guvernant'a. — Pentru Domnedieu, domnisióra draga, ce ai facutu de ti-ai taiatu pèrulu?

Copil'a. — Las' pre mine, cá voiu se-lu crutiú, cum face si mam'a, si pentru ace'a l'am asiediatu in cutéia, de unde o se-lu punu mâne la dñua, cându voiu vré se primescu visite ori se esu la preámblare.

Cronica. — **Albin'a**, care este primul institutu de creditu si economii românescu in Austro-Ungari'a, si-a tiênutu a XIV-a adunare generala ordinara la Sibiu in 29 Martie a. e.

Au participatu 29 actionari cari au reprezentatu 464 actiuni cu 186 voturi.

S'au cetitu raportulu directiunei, bilantiulu anului 1886 si raportulu comitetului de supra-veghiare.

Dupa cetirea acestor'a adunarea generala, dându Directiunei pentru anulu de gestiune 1886 absolutoriu, la propunerea d.-lui protosincelu Niconoru Fratésiu votéza cu unanimitate atátu Directiunei cátu si corpului oficialiloru Institutului multiamita protocolara.

Din profitulu curatu alu anului 1886 se dá actionariloru câte 10 fl. de actia.

Ér' sum'a de 1228 fl. 40 cr. se distribue precum urméza: 1. Asociatiunei transilvane pentru scól'a civila de fete 600 fl. — 2. Reuniunei femeiloru române din Sibiu pentru scól'a elementara romána de fete 200 fl. — 3. Reuniunei române de cântari din Sibiu 100 fl. — 4. Infintiândeí reuniuni de agricultura romána din comitatulu Sibiului 100 fl. — 5. Reuniunei pentru infrumsetiarea orasiului Sibiú 25 fl. — 6. Reuniunei pompieriloru din Sibiu 25 fl. — 7. Reuniunei române de cântari si de gimnastica din Brasiovu 100 fl. — 8. Reuniunei pentru infrumsetiarea orasiului Brasiovu 25 fl. — 9. Fondului studențiloru miseri in Blasiu 53 fl. 40 cr.

Prétiulu marceloru de presentia pentru membrii Directiunei se fixéza cu câte 5 fl.

Purcediéndu-se la alegerea membriloru de Directiune se realegu d.d. Iosifu Sterca Siolutiu din Sibiu si George Popu din Basesci, — éra in loculu membrului repozatu Constatinu Popasu d.-lu Ioanu G. Ioanu din Brasiovu.

Imperatulu Germaniei — cantatu de **Regin'a Romaniei.** — M. S. Regin'a Romaniei a scrisu pentru iubiteulu imperatului Wilhelm o poesie de 100 versuri, in care a cuprinsu tóte datele si faptele mai maretie din viét'a betránului monarchu. Arangerii festivitatiloru din Berlin, au voitu cá representatiunea teatrala festiva se se incépa cu acést'a poesie in forma de prologu; regin'a inse a declaratú, cá s'ar' lipsi de tóta placerea, déca nu ar' predá imperatului poesí'a ins'asi in persóna. Poesí'a o a scrisu regin'a cu mân'a s'a proprie pre hártie alba de pergamentu, impodobita la margini cu flori uscate legate cu panglice.

Principes'a Alin'a Stirbei, urmându tradițiiloru illustrei s'ale familii si avéndu o deosebita inrigíre pentru luminarea poporului, a daruitu pe sém'a „Societatii pentru invetiatur'a poporului románu“ (sectiunea centrala din Bucuresci) casele s'ale din Bucuresci in valóre de 200,000 lei.

D.-lu P. S. Aureliano, profesor, senator, presedintele comisiei pentru negocierea conventiunilor comerciale, mare oficeru alu ordinului dela 26 Maiu 1882 — s'a inaltiatu, prin M. S. Regele Romaniei, la gradulu de mare cruce alu ordinului „Coron'a Romaniei.“

Baile dela Ocn'a-Sibiului. In curându au se se incépa lucrările pentru repararea băiloru dela Ocn'a, care lucrări voru costá 29,000 de florini, si voru durá doi ani. Inceputulu are se se faca cu construirea unui drumu dela lini'a ferata pâna la bái si laculu Tököly. Apoi se voru construi 50 de cabinete nóua, unu pavilionu de conversare, unulu pentru jocu si altulu pentru musica; pe colin'a de lângá bái se voru asediá dóue gloriète de fieru; loculu se va curatí pe de margini si se voru face si alte lucruri mai mici.

Prevederea va fi numirea unei societati de imprumutu si pastrare ce se va infintiá in *Codlea* la staruint'a zelosului preotu de acolo *Josifu Camanescu*.

Casatori'a civila s'a introdusu in Spani'a. La cunun'i'a besericésca are se asiste unu judecatoriu de pace séu unu altu functionariu civilu. La casatoriile necontractate besericesce, beseric'a dá dreptu statului, de a constată valabilitatea lor, amesuratu legiloru.

Somnu de 45 luni. In Tesnelles (Belgi'a) a adormitu o femeia in 31 Maiu 1883, si de-atunci nu s'a mai trezitu pâna acum'a nici odata. Slăbitoriunea ei a ajunsu la ultimulu gradu. Tiene ochii inchisi, respiratiunea si pulsulu i suntu normale. Unu doctoru, care o-a visitatu in dilele trecute asigura, că ea póte se traiésca inca multu tēmpu in acésta stare.

Vitielu monstru. In Scala-Ujfalú a fatatu o vaca unu vitielu cu 5 pecióre inainte si unulu inderept. Monstrulu s'a dusu la museulu din Trencin.

Necrologu. *Elia David'a*, studentu absolutu de Beiusiu si teologu I-anitu in Oradea-mare, in urm'a unui greu morbu de peptu a incetatu din viétia in 30. Martiu a. c. in comun'a s'a natala, Piscoltu, comitatulu Bihariei, in primavér'a vietiei s'ale plina de sperantie. — Fosti colegi ai lui se ne rogamu pentru nobilulu seu sufletu!! — Fia-i tierin'a usióra si memori'a binecuvantata! — *A. B.*

Bibliografia. — **M. S. Regin'a Romaniei** a publicatu o nóua opera intitulata: „*Durch die Jahrhunderte*“ (Prin secole), care cuprinde in traducere germana una pré frumósa collectiune de balade románesci.

Legea glótelorú din 1886 anotata si urmata de instructiunile pentru esecutarea ei. Cu o introducere. A esitu de su tipariu in Editur'a Tipografiei Alexi din Brasiovu. Cartea acést'a, care cuprinde cunoscintie de lipsa pentru toti barbati — toti fiindu obligati la serviciulu de glóte pâna la etatea de 42 si respective 60 ani, — se póte procurá si dela noi cu 30 cr. + 5 cr. porto-postalu.

Deslegarea Gâciturei mestecate din nr. I.

Flórea 'n câmpu cându vescediesce
Alt'a 'n locu-i infloresce;
Dar' in peptulu omenescu
Florile cându vescediescu,
Cade róu'a inzadaru
Altele nu mai resaru.

Bine o au deslegatu: dómn'a Emili'a Onciu n. Ciavoschi, domnisiór'a Mari'a Ardeleanu si domnulu Elia Muresianu.

Deslegarea Gâciturei de siacu din nr. 2.

Curgeti, curgeti lacrimióre,
Faceti riú torentu si mare!
Curgeti multe ardiétóre
Dór' topiti ástu sinu alu meu:
Se nu scie pre sub sóre
Nime c'am traitu si eu.
Nici cenusia nu remâna,
Din alu meu peptu otravitu, —
Cá ea nu cumv'a se spuna
Cá de-alu ei doru am muritu.

Bine o au deslegatu: Dómnele si domnisiórele Mari'a Popovicu n. Cornea, Emili'a Onciu n. Ciavoschi, Julian'a E. Jancovicu, Elen'a Negrutiu-Câmpeanu, Mari'a Ardeleanu; si domnií Georgiu Draga, Petru Vancu, Georgiu Măcelariu si Elia Muresianu.

Deslegarea Gâciturelorú din nr. 4.

I. Fét'a cea mai mare a avutu 50 de óue; cea midilocie 30, si cea mica 10 óue. Mergéndu in tērgu desu-de deminétia, fiindu că nu cumperá mai nime óue, au vëndutu fórté ieftinu, si anume totu câte 7 óue de unu cruceriu. Asia a vëndutu fét'a cea mai mare de 7 cr. si i-a mai remasu unu ou; fét'a cea midilocie de 4 cr. si i-a mai remasu 2 óue, ér' fét'a cea mica a vëndutu numai de unu cruceriu si i-a mai remasu 3 óue. Nu multu dupa ace'a s'au scumpitu óuele, asia câtu totu oulu costá câte 3 cr. Deci fét'a cea mare si-a vëndutu oulu ce i-a mai remasu cu 3 cr., fét'a cea midilocie cele 2 óue cu 6 cr., ér' cea mai mica avéndu 3 óue le-a vëndutu cu 9 cruceri. Tustrele fetele au capetatu câte 10 cr. si fie-care le-a vëndutu intr'o forma de scumpe.

II. Fratele celu micu e de 5 ani.
" " mare e de 6 si 1/2 ani.
Mam'a lorú e de . . . 23 ani.
Tatalu-lorú de . . . 34 si 1/2 ani.
La olalta 69 ani.

III. Olg'a e de 19 ani.
Mama-s'a 38 "
Tata-seu 43 "
La olalta 100 ani

Bene le-au deslegatu: Dómnele si domnisiórele Valeri'a Popu-Popescu, Mari'a Bozacu, Octavi'a Peteanu n. Miocu, Elen'a G. Velovanu, Domnic'a Ciurciu n. Blajescu, Mari'a Sielariu, Iulian'a E. Jancovicu, Elen'a Solomonu, Iulian'a Parneu, Corneli'a Densusianu, Aureli'a Rusu, Letiti'a Vlăss'a, Mariti Miocu, Mari'a Ardeleanu; si d.-nií Atanasiu P. Bologa, I. V. in H., Romulu Vatianu, Teodoru Chioreanu, Antoniu Marcusiu, Michailu Serbanu, Antoniu Balibanu, Valentinu Dioniu, Georgiu Draga, Georgiu Măcelariu, Basiliu Hatieganu, Petru Vancu, Eusichiu Stanislavu, Nicolau Muresianu, Ioanu Comanu. Casin'a din H. Dobra prin d.-lu N. Harbai.

Premiile le-au dobânditu: Dómn'a Octavi'a Peteanu n. Miocu din Supurulu mare, domnisiórele Julian'a E. Jancovicu din B. Comlosiu si Mari'a Ardeleanu din Santmartinu, domnií Atanasiu P. Bologa din Blasiu si Georgiu Muresianu din Desmiru.

Proprietariu, Redactoru respundietoriu si Editoru: NICOLAE FEKETE-NEGRUTIU.

Gherl'a. Imprimari'a „Aurora“ p. A. Todoranu 1887.